

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Taş ocakları; işletmeye açılmalarında ve işletilmeleri sırasında çevreye, ormanlara, bioçeşitliliğe, ekosisteme, su varlıklarına, yöre halkının ve işletmede çalışan işçilerin sağlığına telafisi imkansız zararlar vermektedir. Taş ocaklarında yapılan patlatmalar doğal dengeyi, suyollarını ve çatlak-mağara sistemini bozmakta, yerleşim alanlarında deprem etkisi yaratmaktadır. Değişen suyolları nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçiler hak kayıpları yaşamaktadır. Taş çıkarma esnasında oluşan toz emisyonları hem çalışan işçi hem de bölgede yaşayan insanlar için toksikolojik etkilere sahiptir. Farklı toz türlerine maruz kalmak kansere, tahriş ve astım gibi alerjik reaksiyonlara neden olmaktadır. Taş ocaklarının neden olduğu tozu engellemek için filtreler ya çok az kullanılmakta ya da hiç kullanılmamaktadır. Açığa çıkan toz nedeniyle bitkilerin verimleri ve ürünlerin kalitesi de düşmektedir. Taş ocağı işleten şirketlerin çıkarları ile halkının Anayasa ve yasalarla düzenlenen sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı elinden alınmaktadır. İşletmelerin neden olduğu ekolojik tahribatlara ve yaşam alanlarının gaspına karşı, yöre halkı ve demokratik kitle örgütleri mücadele vermek zorunda kalmaktadır.

Hatay Samandağı İlçesi Çöğürlü Mahallesinde Gür-Kal İnşaata ait olan taş ocağı yıllardır faaliyette bulunmaktadır. İşletmenin büyüklüğünün her yıl arttığı, bölgeye verdiği tahribatların önüne geçilemediği, toz nedeniyle birçok ailenin geçim kaynağı olan can eriğinin veriminin ve kalitesinin düştüğü, çocukların sokaklarda oynayamadığı, ciddi sağlık sorunları baş gösterdiği ve tesisin yaptığı patlatma ve yönetmeliklere aykırı uyguladığı elektrik telleri nedeniyle yıllar içerisinde 2 kişinin öldüğü iddiaları ile yöre halkı birçok kez mülki idare amirleri ve şirket temsilcileri ile görüşmeler yapmışlar ama hiçbir sonuç alamamışlardır. Şirket yetkilileri tesisin ÇED raporu olduğunu da söylemiştir. Yöre halkının, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne verdiği şikayet dilekçesine, “İl Müdürlüğümüz personelleri tarafından yerinde yapılan denetim ve incelemede, taş ocağına ait II. Grup a grubu işletme ruhsatı (Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayaçlardan Agregat, mıcır veya öğütülerek kullanılacak

kayaçlar için verilmektedir) ve bu gruptan işletme izni alındığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı'nın olduğu, tesisin faaliyeti nedeniyle herhangi bir tozlanmanın olmadığı, giriş yollarının asfalt/beton/ stabilize olduğu, tozlanmanın olmadığı ve çevre mevzuatı açısından herhangi olumsuzluk tespit edilmediği cevabı 22-09-2021 tarihinde verilmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde (ÇED) 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletme ve cevher hazırlama tesislerinin ÇED raporu alması gerekmektedir. İşletmenin gerekli denetimlerinin usulüne uygun yapılmaması, çevre ve insan sağlığı için ortaya çıkan tahribatları korkunç boyutlara ulaştırmıştır. Kamuoyunda, yıllar içerisinde büyüyen işletmenin bütün olarak değerlendirme dışı tutulmasının, Devlet kurumlarının işletmeden yana tutum alınmakta olduğu görüşünü de oluşturmuştur. Samandağı Çöğürlü Mahallesi'nde faaliyet gösteren taş ocağı için acil gerekli denetimler yapılmalı, çevreye ve insan sağlığına verdiği zararlar için acil önlemler alınmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Hatay Samandağı İlçesi Çöğürlü Mahallesinde faaliyet gösteren taş ocağının çevresel etkileri konusu Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Söz konusu taş ocağının denetimi yapılmakta mıdır? En son hangi tarihte denetimi yapılmıştır? Yöre halkının paylaştığı videolarda tesisin tozları ve kamyonların gürültüsü açıkça ortadadır. Halkın iddia ettiği olumsuzluklara karşın taş ocağı hakkında bulgu olmamasının gerekçesi nedir?
- 3- Yıllar içerisinde kapasitesini sürekli arttıran taş ocağının ÇED gerekli değildir kararının gerekçesi nedir? Taş ocağının büyüklüğü dikkate alındığında ÇED kararının tekrar değerlendirilmesi gerektiğini düşünmüyor musunuz?
- 4- Taş ocağının bölgede ürün kayıplarına yol açtığı iddiaları konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliğiniz var mıdır?
- 5- Bölge halkının iddia ettiği taş ocağı kapasitesinin sürekli arttırıldığı iddiaları hakkında Bakanlığınız açıklama yapacak mıdır? Taş ocağı faaliyete başladığı tarihten itibaren kaç kez kapasite artışına gitmiştir?
- 6- Söz konusu taş ocağından çıkan atıkların ve tozun çevreye, insan sağlığına verdiği zararların önlenmesi için bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Mahalle halkının mağduriyetleri nasıl giderilecektir?